

податкових зобов'язань юридичної особи, то вони сплачуються за рахунок майна під час ліквідації даної юридичної особи.

Отже, податковий обов'язок впливає з конституційної норми і є першочерговим. Виникає він між суб'єктами з приводу сплати податків та зборів за наявності передбачених законодавством підстав. У широкому розумінні податковий обов'язок включає не тільки обов'язок платника податку сплатити встановленні податковим законодавством податки, збори та інші обов'язкові платежі до бюджетів усіх рівнів або до державних цільових фондів у встановленні строки та повному обсязі, а й обов'язок ведення податкового обліку, складання та своєчасного подання податкової звітності, інших документів до контролюючих органів.

Список використаних джерел

1. Конституція України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
3. Налоговое право России: учебник для вузов / отв. ред.: д.ю.н., проф. Ю. А. Крохина. – 2-е изд., перераб. – М.: Норма, 2004. – 720 с.
4. Беспалова А. О. Щодо змісту податкового обов'язку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lsey.org.ua/1_2015/27.pdf.
5. Кучерявенко М. Податковий обов'язок: зміст, структура, засоби забезпечення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/4597/1/Kuheryavenk_122.pdf
6. Покатаєва О. В. Правова природа загальнодержавних податків та зборів в Україні: стан, протиріччя та перспективи реформування: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / О. В. Покатаєва; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2011. – 36 с.
7. Хабаров А. О. Правове регулювання виникнення, зміни і припинення податкового обов'язку: автореф. дис. ... канд. юрид. наук/ А. О. Хабаров. – Х., 2004. – 20 с.
8. Беліцький І. С. Проблеми припинення податкового обов'язку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc10-2/part_1/34.pdf.

Хапіцька М.М.

*студентка групи ФЕБм-12
юридичного факультету*

*Тернопільського національного
економічного університету*

*Науковий керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри
фінансово-економічної безпеки та інтелектуальної власності*

Мартинюк В.П.

МОДЕЛЬ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Розвиток міжнародної торгівлі базується на вигоді, що її отримують

країни, які беруть участь в ній. Теорія міжнародної торгівлі дає уявлення про те, що знаходиться в основі цього виграшу, або чим визначаються напрямки зовнішньоторговельних потоків. Міжнародна торгівля служить інструментом, за допомогою якого країни, розвиваючи свою спеціалізацію, можуть підвищувати продуктивність наявних ресурсів і таким чином збільшувати обсяг вироблених ними товарів і послуг, підвищувати рівень добробуту населення. Питаннями міжнародної торгівлі займалися багато відомих економістів. Основні теорії міжнародної торгівлі – Меркантилістська теорія, Теорія абсолютних переваг А. Сміта, Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо і Д. С. Мілля., Теорія Хекшера - Оліна, Парадокс Леонт'єва, Теорія життєвого циклу товару, Теорія М. Портера, Теорема Рибчинського, а також Теорія Самуельсона і Столпера. Разом з тим, міжнародна торгівля як елемент економіки має певний вплив на стан національної безпеки країни. Так основні характеристики стану національної безпеки Російської Федерації, що призначаються для оцінки стану національної безпеки, включають [3]:

- рівень безробіття (частка від економічно активного населення);
- доцільний коефіцієнт (співвідношення доходів 10% найбільш і 10% найменш забезпеченого населення);
- рівень зростання споживчих цін;
- рівень державного зовнішнього та внутрішнього боргу в процентному відношенні від валового внутрішнього продукту;
- рівень забезпеченості ресурсами охорони здоров'я, культури, освіти і науки в процентному відношенні від валового внутрішнього продукту;
- рівень щорічного оновлення озброєння, військової та спеціальної техніки;
- рівень забезпеченості військовими і інженерно-технічними кадрами.

Як видно з приведеного переліку, значна кількість показників мають економічну природу і на значення цих показників опосередковано впливають особливості структури експортно-імпортних операцій.

Враховуючи вищесказане, для оцінки стратегії міжнародної торгівлі в плані підвищення стану національної безпеки пропонується наступна багатофакторна економіко-математична модель. В основу її побудови покладено наступні підходи:

- структура експортно-імпортних операцій визначає ефективність міжнародної торгівлі;
 - стан впливу міжнародної торгівлі на національну безпеку в силу того, що його неможливо виміряти в абсолютних одиницях, пропонується оцінювати у відносних, наприклад, порівнянням з показниками розвинутих країн;
 - ефективна стратегія міжнародної торгівлі буде вважатися при максимальному наближенні її показників до показників розвинутих країн.
- Ефективність стратегії експортних операцій в даній моделі

пропонується оцінювати на основі наступного співвідношення:

$$E_E = \sum_L \left(\frac{\sum_{i=1}^n KT_i * C_i}{\sum_j \sum_{i=1}^n KT_i * C_i} * NK_j \right), \quad (1)$$

де KT_i – кількість i - товару j - групи класифікації експортної продукції;

C_i – ціна i - товару j - групи класифікації;

L – кількість коефіцієнтів;

NK_j – нормуючий коефіцієнт j - групи класифікації.

Згідно формули (1) продукція експорту, поділена на класифікаційні групи на основі науково-технологічного та інтелектуального критерію складності (додана вартість). В чисельнику приведено значення вартості експорту i – групи продукції, в знаменнику загальної структури експорту. Оскільки ефективність стратегії міжнародної торгівлі будемо оцінювати як ступінь наближенні її показників до показників розвинутих країн в формулу (1) вводимо нормуючий показник NK_j . Значення даного коефіцієнту будемо визначати як середнє значення нормуючих значень структури експорту розвинутих країн:

$$NK_j = \frac{NK_{j1} + NK_{j2}}{2} = \frac{\frac{\sum_{i=1}^n KT_i * C_i}{\sum_j \sum_{i=1}^n KT_i * C_i} + \frac{\sum_{i=1}^n KT_i * C_i}{\sum_j \sum_{i=1}^n KT_i * C_i}}{2}. \quad (2)$$

В даному прикладі кількість країн вибрано дві, наприклад США та ЄС. В загальному випадку для підвищення об'єктивності аналізу кількість країн може відповідати 8 чи 20 передових світових економік та лідерів у військовій галузі.

Аналогічні обчислення пропонується здійснювати і для імпортних операцій - E_i . Аналіз значень E_E та E_i як і їх трендів дозволить визначити перспективні для розвитку та інвестицій галузі економіки. На основі моделей сегментації та розвитку ринків та конкурентноспроможності країн з врахуванням ефективності міжнародної торгівлі формуються стратегії такого розвитку економіки та міжнародної торгівлі, які б сприяли зміцненню національної безпеки України.

Список використаних джерел

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / за ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. – К.: Освіта України, 2012. – 300 с.
2. Міжнародна торгівля: навч. посіб. / за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, О.В. Мирошніченка. – К: ЦУЛ. 2009. – 668 с.
3. Стратегія національної безпеки Російської Федерації до 2020 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.scrf.gov.ru/documents/99.html>
4. Introduction to International Economic Relations. – Edited by Yuriy Kozak, Temur Shengelia. – Tbilisi: Publishing House «Universal», 2014. – 224 p.